

HIV virus humane imunodeficijencije slabi imunološku otpornost organizma i sprečava ga da se bori protiv različitih (bakterijskih, virusnih, gljivičnih i protozoalnih) infekcija.

AIDS sindrom stečene imunodeficijencije predstavlja poslednji i najteži stadijum infekcije.

Ako je neka osoba inficirana HIV-om to ne znači da je obolela od AIDS-a, kao ni da će ubrzo biti teško bolesna.

Većina osoba inficiranih HIV-om oboleće od AIDS-a (ukoliko nisu lečeni) 7-10 godina od momenta infekcije.

Dijagnoza AIDS-a predstavlja se na osnovu kliničkih simptoma i znakova oboljenja, kao i laboratorijskih pokazatelja oštećenja imuniteta (broj CD4 limfocita).

HIV infekcija se danas smatra hroničnom infekcijom, jer postoje brojni antivirusni lekovi koji mogu zaustaviti dalju progresiju bolesti i sprečiti pojavu novih komplikacija.

Lečenje pacijenata inficiranih HIV-om i obolelih od AIDS-a, u našoj zemlji se sprovodi na Institutu za infektivne i tropske bolesti KC Srbije.

Ukoliko posumnjate da se radi o pacijentu inficiranim HIV-om ili obolelom od AIDS-a, uputite ga u Institut za infektivne i tropske bolesti KC Srbije.

PROFESIONALNI RIZIK ZDRAVSTVENIH RADNIKA

HIV je detektovan u brojnim telesnim tečnostima: krv, semena tečnost, vaginalni i cervikalni sekret, sekreti rane, cerebrospinalna, sinovijalna, amniionska tečnost, suze, pljuvačka, majčino mleko i dr.

KRV je najvažnija tečnost kojom se HIV može preneti u zdravstvenim ustanovama.

Transmisija HIV-a sa jednog na drugog pacijenta u zdravstvenoj ustanovi je retka i moguća je samo u sredinama gde se primenjuje transfuzija krvi koja nije testirana ili gde se višekratno koristi pribor i instrumenti bez adekvatne dezinfekcije ili sterilizacije.

Prenošenje HIV-a sa pacijenta na zdravstvenog radnika predstavlja češću mogućnost i može se ostvariti:

- ▶ povredom na iglu ili na oštar instrument koji je korišćen kod inficiranog pacijenta,
- ▶ izlaganjem ledirane kože prisutne kod zdravstvenog radnika (rane, abrazije, dermatitis) krvi ili drugim telesnim tečnostima inficiranog pacijenta,
- ▶ prskanjem krvi ili druge telesne tečnosti inficiranog pacijenta na mukozne membrane (oči, usta) zdravstvenog radnika.

Stepen rizika za prenošenje pojedinih infekcija

INFEKCIJA	RIZIK
Kod HBV pozitivnih	
HbeAg +	37-62%
HbeAg -	23-37%
HCV	1,8%
HIV	0,3%

KONTAKT NELEDIRANE KOŽE i telesnih tečnosti inficiranog pacijenta NIJE rizičan

Od posebnog značaja za stepen rizika su:

1. vrsta igle odnosno instrumenta
2. težina ozlede (dubina uboda, odnosno posekotine)
3. veličina inokuluma
4. stepen viremije kod pacijenta čijom je krvlju instrument bio kontaminiran

KAKO DA SE ZAŠTITIMO?

Univerzalne mere opreza, preporučene od strane CDC-a (Center for Disease Control) Centar za kontrolu bolesti, u Atlanti, u svojoj osnovi imaju za cilj poštovanje barijere u odnosu na krv i druge telesne tečnosti.

Ove mere podrazumevaju:

- prevenciju povređivanja u rutinskom radu sa pacijentima
- prevenciju povređivanja za vreme invazivnih procedura

Sastoje se od 5 standardnih postupaka:

- bezbedno rukovanje oštrim medicinskim instrumentima i njihovo bezbedno odlaganje u posude čvrstih zidova
- bezbedna dezinfekcija i sterilizacija instrumenata i kontaminirane opreme
- opšte higijenske mere
- priprema zaštitnih barijera
- bezbedno odlaganje medicinskog otpada kontaminiranog telesnim tečnostima

Kombinovana antiretrovirusna terapija se preporučuje za postekspozicionu profilaksu koju je potrebno započeti odmah posle akcidenta ili najkasnije nakon 24 časa, ukoliko postoje dokazi da je postojala ekspozicija HIV pozitivnoj krvi ili nekoj drugoj tečnosti.

Kako da se zaštitimo

HIV Human Immunodeficiency Virus
Virus humane imunodeficijencije

AIDS Acquired Immune Deficiency Syndrome

sindrom stečene imonodeficijencije
(sindrom stečenog guvitka imuniteta)

PAŽNJA!!!

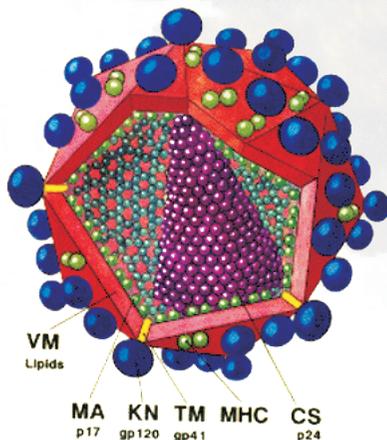
Registrujte i prijavite povrede koje su se desile tokom medicinskih procedura.

Obavestite se o potrebi i mogućnosti postekspozicione zaštite.

Ustanova: Gradski zavod za zaštitu zdravlja, Beograd
telefon: 011/323-00-38

Ustanova: KCS, Institut za infektivne i tropske bolesti, Beograd
telefon: 011/685-299

struktura virusa HIV-a

Izdavač:
Gradski zavod za javno zdravlje Beograd i
Skupština grada Beograda

Za izdavača:
Prim. dr Slobodan Tošović, Mr sc.

Autori:
Prim. mr sc. dr Nevenka Žakula
Prim. dr sc.med. Verica Lela Ilić
Dr Dubravka Salemović

Dizajn i priprema:
Zoran Mirić

Daktilograf:
Zlata Marjanović

Štampa:
DUNAV štamparija

Tiraž:
500

Kako da se zaštitimo

HIV / AIDS

Informacije za
zdravstvene radnike

Kako da se zaštitimo